

GRADSKA KNJIŽNICA
ZADAR

**IZVJEŠĆE O RADU ZA 2013. GODINU I
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2013. GODINU**

veljača 2014. godine

Sadržaj

Uvod	1
Knjižnična mreža.....	1
Nabava i obrada knjižnične građe.....	1
Korištenje knjižničnom građom.....	2
Knjižnica – središte zajednice: kulturno-animacijske aktivnosti.....	5
Promicanje čitanja.....	7
Festival dječjih klapa, Projekt Delmata i Zaklada Delmata.....	8
Matična služba za narodne i školske knjižnice.....	8
Izdanja Gradske knjižnice.....	9
Odnosi s javnošću	9
Računala, komunikacije i mrežne stranice.....	10
Djelatnici, Upravno vijeće, stručne i razvojne službe.....	10
Zaključak	10
Financijski pokazatelji	11
Konsolidirana tablica	13

UVOD

Gradska knjižnica Zadar djeluje kao polifunkcionalno središte Grada Zadra i Zadarske županije – kulturno, informacijsko, edukativno, multimedijско, društveno i komunikacijsko središte, na principima otvorenosti svim uzrastima i strukturama građana. Knjižnica se upotrebljava za potrebe obrazovanja, razonode, kvalitetnog provođenja slobodnog vremena, cjeloživotnog učenja i slično, te funkcionira kao destinacija u koju se rado dolazi. U fokusu je njezina bavljenja poticanje čitanja i pismenosti na tradicionalnim i suvremenim medijima, poticanje čitanja iz užitka, poticanje učenja djece, mladih i odraslih, korištenje suvremenom informacijsko-komunikacijskom tehnologijom, socijalna inkluzija ranjivih skupina građana i stvaranje uvjeta za društveno-komunikacijski višeslojnu knjižnicu 21. stoljeća.

Zadaća je ovog izvješća obavijestiti osnivača Knjižnice – Grad Zadar – o planiranim i realiziranim zadacima, ciljevima, ali i poteškoćama i ograničenjima u djelovanju Knjižnice tijekom protekle godine. Ovdje su sažeto prikazani osnovni podaci o godišnjem radu, a cjelovito je izvješće o radu Knjižnice za 2013. godinu dano u širem tiskanom izdanju.

KNJIŽNIČNA MREŽA

Mrežu knjižničnih usluga Gradske knjižnice Zadar čine: Središnja knjižnica, ogranci Arbanasi, Bili brig, Crno i Ploča, bibliobus, knjižnični stacionari na otoku Silbi i Olibu te Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom na području Zadra. Cirkulacija je građe unutar svih knjižničnih sastavnica neograničena i prilagođena korisniku. Tako je korisnik u mogućnosti posuditi knjižničnu jedinicu na bilo kojoj lokaciji Gradske knjižnice Zadar i razdužiti je neovisno o mjestu posuđivanja, kao i naručiti knjigu iz bilo koje lokacije u njemu najbližu. Iz ove prakse izuzeti su otočki stacionari zbog troškova koji bi nastali transportiranjem knjiga.

Zbog gospodarske krize koja se posljedično prenijela i na sve druge aspekte života i ljudske djelatnosti, razvoj knjižnične mreže Gradske knjižnice Zadar posljednjih se godina sastojao uglavnom od otvaranja novih bibliobusnih stajališta i knjižničnih stacionara jer su to financijski najmanje zahtjevni modeli. Ovi oblici knjižnične djelatnosti zasnivaju se na suradnji s lokalnim strukturama i pokretljivosti fonda. U lipnju 2011. Knjižnica je otvorila svoj prvi knjižnični stacionar na otoku Silbi, a u srpnju 2012. i na otoku Olibu. Rast broja bibliobusnih stajališta nastavljen je i u 2013. godini. Tako je početkom godine otvoreno i prvo bibliobusno stajalište na otoku Viru, a u rujnu stajalište u mjestu Prović na području Grada Benkovca. Bibliobus je obilazio ukupno 36 županijskih mjesta u kojima ima 41 organizirano stajalište (pet mjesta imaju po dva stajališta). Knjižnici je u studenom donirano još jedno bibliobusno vozilo čime su se stvorili uvjeti za daljnje širenje knjižnične mreže te, uz otvaranje novih stajališta, rasterećenje postojećeg bibliobusa. Međutim, i dalje ostaje neriješen problem garažiranja bibliobusa. Tako je donirani bibliobus, unatoč starijoj godini proizvodnje, vrlo dobro očuvan jer je bio smješten u zatvorenom prostoru Gradske knjižnice Freiburg. Primjerenim čuvanjem (garažiranjem) bibliobusa produžio bi se vijek trajanja vozila, knjižničnoga fonda i opreme koja se u njima nalazi.

Problemi nedostatka prostora izraziti su i u Središnjoj knjižnici i Ogranku Bili brig gdje, unatoč velikoj fluktuaciji knjižnične građe, na prekrcanim policama nema mjesta za nove knjige. Pretrpane police s knjigama i kronični nedostatak prostora situacije su s kojima su ove dvije lokacije suočene već duži niz godina. U lipnju je problem privremeno ublažen uređenjem jedne prostorije za priručno spremište u zapuštenoj susjednoj zgradi. Prostor je uređen vlastitim radom i minimalnim vlastitim sredstvima.

Osim smještaja knjižnične građe, nedostatak prostora ograničava i organiziranje nekih knjižničnih sadržaja za kojima postoje korisnički interesi (odjel za mlade, prostor i programi za treću dob i slično), a zbog brojnosti postojećih programa događalo se njihovo vremensko preklapanje (primjerice besplatnih tečajeva za umirovljenike i velikog broja individualnih instrukcija za učenike), zbog čega su se morali realizirati u alternativnim prostorijama (sobi za obradu građe, spremištu knjiga i slično).

NABAVA I OBRADA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Služba nabave i obrade knjižnične građe obavlja poslove odabira i nabave, katalogizacije, klasifikacije, inventarizacije i tehničke obrade građe. Poslovanje se obavlja u računalnom programu Crolist. Gradska knjižnica u 2013. je godini nabavila i stručno obradila ukupno **16 058 knjižničnih jedinica**, što je u odnosu na prethodnu godinu rast nabavljene građe. Građa je nabavljena kupnjom (14 394), darom (928) i otkupom Ministarstva kulture RH (736). Zbog spomenutih prostornih ograničenja na dar su uzimani samo najnužniji naslovi, a ostatak darovane građe prosljeđivan je drugim knjižnicama.

Po vrsti, u 2013. nabavljeno je 14 117 jedinica knjižne građe i 1 941 neknjižne građe (CD, DVD, CD-ROM i igračke). Protekle godine nabavljene su i prve *e-knjige*. Nabavu 80 naslova *e-literature* na hrvatskom jeziku financiralo je Veleposlanstvo SAD-a u Zagrebu, a 10 naslova donirala je *Tookbook e-knjižara*. Ova je građa dostupna na *iPadima*, također zahvaljujući donaciji Veleposlanstva SAD-a u Zagrebu.

Nabava knjižnične građe vrši se kontinuirano tijekom cijele godine, a značajan broj naslova i primjeraka Knjižnica kupuje na Interliberu, kada se zbog Zakona o jedinstvenoj cijeni knjige umjesto uobičajenog popusta od 10%, na nove naslove ostvari popust 20-30%, a ona nešto starija izdanja i više.

Osim knjižnicama na području Zadarske županije, Knjižnica je tijekom 2013. donirala knjige Udruzi veterana Domovinskog rata Zadarske županije, Narodnoj knjižnici Otok te djeci Vukovara u sklopu humanitarne akcije *Djeca daruju djeci*.

Okosnicu Odjela Mediateke (ranije Glazbenog odjela) čini audiovizualna građa. S obzirom na veliku produkciju i laku dostupnost te građe, nabavna politika Knjižnice usmjerena je na edukativne sadržaje (filmske i glazbene klasike, dokumentarne filmove) te na zabavne sadržaje za djecu (animirani filmovi i računalne igrice). Novost u ponudi ovoga odjela filmovi su na mediju *Blu-ray* za koje korisnici pokazuju veliki interes.

Tablica 1.

Nabava knjižnične građe u godini	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
	17 636	15 032	14 732	15 708	16058

Tijekom 2013. redovito je nabavljan značajan broj periodičkih publikacija. U Knjižnici su ponuđena 173 naslova dnevnog i tjednog tiska te stručnih i popularnih časopisa za djecu i odrasle. Osim u Čitaonici novina, periodika je prema sadržaju ponuđena i na drugim knjižničnim odjelima (Studijskoj čitaonici, Dječjem odjelu, Mediateci, ograncima i bibliobusu).

Uz nabavu građe, Knjižnica je redovito provodila otpis građe iz fonda po kriterijima dotrajalosti, zastarjelosti i uništenosti (prema Pravilniku o reviziji i otpisu knjižnične građe, NN 21/02). Ukupno su otpisane 2 462 knjižnične jedinice od kojih je 2016 knjižnih i 446 neknjižnih.

Kao i ranijih godina, Služba nabave ponudila je korisnicima otpisane viškove knjiga i darovane građe po popularnim cijenama, a za ovaj *Antikvarijat u knjižnici* korisnici su pokazali veliki interes.

Knjižnica je u poslovima obrade, savjetom ili obradom rijetkih naslova, također pomogla narodnim i školskim knjižnicama na području Zadarske županije.

KORIŠTENJE KNJIŽNIČNOM GRADOM

Na dan 31. prosinca 2013. godine u fondu Gradske knjižnice Zadar bilo je ukupno **254 685 knjižničnih jedinica**, što iznosi 3,39 jedinica po stanovniku Grada Zadra, odnosno 1,5 jedinica po svakom stanovniku Zadarske županije. Fond je oblikovan prema Standardima za narodne knjižnice RH (NN 58/99), Smjernicama za nabavu Gradske knjižnice Zadar te korisničkim potrebama.

Knjižnica je u 2013. godini imala **15 137 aktivnih članova**. Od toga je 1789 novih korisnika, a ostali su obnovili svoje članstvo. Prema dobnoj strukturi ima 5 560 djece i mladih do 18 godina, što čini 36,7 % ukupnog broja aktivnih članova.

Članstvo u Knjižnici vrijedi godinu dana od dana upisa ili obnove upisa, a cijene usluga (upisa, obnove, zakasnine) nisu se mijenjale proteklih 14 godina. Dapače, u navedenom su razdoblju uvedene različite dodatne pogodnosti za korisnike (obiteljske članarine, besplatni upisi za novorođenu djecu, povećan broj knjižničnih jedinica koji se može zadužiti...), a povremeno se provode animacijske aktivnosti koje uključuju smanjenu cijenu ili besplatno članstvo. Tako je 2013. godine upisano 180 djece u kategoriji *bebe*. Ova je kategorija besplatnog članstva za djecu do godine dana uvedena 2009. godine i od tada se neprekidno provodi.

I u 2013. godini zapažena je značajna statistika korištenja knjižničnom građom. Ukupno je zaduženo **552 580 knjižničnih jedinica**, od kojih je najbrojnija posudba knjiga (500 645 primjeraka). Prema statistici posuđene građe zaključno se može utvrditi da je iskorištenost knjižnične građe u skladu sa Standardima za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 58/99) jer se cjelokupni fond obrne (posudi) više od dva puta godišnje.

Tablica 2.

Posudba	2010.	2011.	2012.	2013.
Ukupan broj zadužene/obnovljene građe	505 233	491 233	550 946	552 580
Broj posuđenih knjiga	449 532	438 458	496 867	500 645
Broj posuđene neknjižne građe	55 701	52 775	54 079	51 935

Tijekom godine 197 464 korisnika zadužilo je građu, a razdužilo je 202 175 korisnika.

Studijska čitaonica vrlo je korišteno mjesto za učenje i studijski rad. Najbrojniji su korisnici studenti, ali su vrlo zastupljene i druge korisničke skupine (učenici, profesori, umirovljenici i ostali). Stoga je problem prostora ovdje posebno izražen. Osim nedovoljnog broja mjesta za korisnike, u Studijskoj čitaonici nema dovoljno mjesta ni za smještaj fonda. Dio fonda Studijske čitaonice te dio Zavičajne zbirke i dalje je smješten u spremištu. Uz bogat fond referentne građe (enciklopedije, rječnici, atlas, stručni časopisi i drugo), Studijska čitaonica opremljena je vrlo suvremenom tehnologijom za korisnike – 4 računala, 2 laptopa, 1 *iPad*.

Važan segment knjižničnog rada sustavna je izgradnja **Zavičajne zbirke**. Kao narodna knjižnica, a k tome i županijska matična knjižnica, Gradska knjižnica Zadar usmjerena je na očuvanje publicirane zavičajne baštine. Stoga fond ove zbirke čini tiskana građa zadarskih autora, građa koja govori o Zadru i zadarskom kraju ili je ovdje objavljena. Njezinim se fondom često koristi, ali nažalost, zbog spomenutih prostornih ograničenja, ova zbirka nije objedinjena na jednom mjestu te nema potrebnu preglednost i slobodan pristup fondu (dio Zbirke nalazi se u zatvorenom spremištu).

Odjel za odrasle najveći je odjel u Knjižnici, površinski, količinom građe i brojem korisnika. Na Odjelu je ponuđena literatura za odrasle korisnike, uključujući i srednjoškolce. Najviše se posuđivala beletristika, posebno novi naslovi, a od popularne ili popularno-znanstvene literature ona s područja kulinarstva, nutricionizma, psihologije, medicine, odgoja djece. U strukturi korisnika značajan je broj studenata o čemu se vodi računa prilikom izgradnje fonda te ispitna literatura zauzima visoko mjesto na ljestvici najposuđivanijih naslova. Posudba srednjoškolske lektire također je vrlo zastupljena jer su fondovi školskih knjižnica nedovoljno opskrbljeni, ali i stoga što je Knjižnica poželjna destinacija školske mladeži. Na ovom odjelu nalazi se i najveća zbirka stripova u Hrvatskoj.

Pretrpane police s knjigama upućuju na kronični nedostatak prostora s kojim se Odjel za odrasle suočava već duži niz godina. U lipnju je problem privremeno ublažen uređenjem jedne prostorije za spremište u zapuštenoj susjednoj zgradi, što je otvorilo nove probleme:

smještaj građe u čak tri spremišta otežava rad s korisnicima i produžuje vrijeme čekanja na uslugu.

Vrlo prepoznatljiva usluga ovoga odjela jest **Kućna dostava knjiga**. Namijenjena je nemoćnim starijim osobama i osobama s fizičkim invaliditetom na području grada. Cilj joj je omogućiti korištenje knjižničnim uslugama osobama koje same ne mogu doći u Knjižnicu. Korisnicima se knjige dostavljaju svaka dva tjedna, a posebna pažnja, osim izbora literature, posvećuje se komunikaciji s njima, pružanju pažnje i tople ljudske riječi. Ovaj program redovito se realizira od 2009. godine, a po uzoru na zadarski program priređuju ga i neke druge knjižnice u Republici. Broj korisnika mijenja se zbog odlaska na liječenje, preseljenja ili pak smrti te uključivanja novih osoba. Tijekom 2013. u program je bilo uključeno 28 korisnika.

Po strukturi fonda i organizaciji **sadržaja za djecu** knjižnični programi i usluge Dječjeg odjela Gradske knjižnice Zadar organizirani su za uzrast do 18 godina. U knjižničnom fondu zastupljena je građa za predškolski uzrast (djeca do 6 godina), za niže i više razrede osnovne škole te zbirka za mlade. Posebna pažnja posvećuje se i izboru kvalitetnih edukativnih igračka za dječju igraonicu i njima primjerenih slikovnica, kako bi se djecu već od rane dobi usmjeravalo na korištenje knjižnicom i njezinim sadržajima.

Cjelokupan fond Dječjeg odjela posuđuje se u velikom broju, bilo da se radi o lektiri, slikovnicama, lijepoj dječjoj književnosti ili pak popularno-znanstvenoj literaturi.

U Središnjoj knjižnici i svim ograncima prostor namijenjen djeci osmišljen je tako da se djeca u njemu zadržavaju: sudjeluju u kreativnim radionicama, koriste se igraonicom, računalom, zatim priručnom građom za pisanje referata i domaćih zadaća ili se međusobno družu. Svi programi sadržajno su usmjereni na poticanje čitalačkih navika među djecom pa su neki od redovitih programa *Najdraža knjiga, Zajedno kroz priče, Pjesmice za najmlađe uz pokret, Svaštarnica...*

U 2013. godini intenzivirani su programi za poticanje čitanja. Klubovi čitatelja za djecu i mlade postali su redovitim programima Knjižnice, a u sklopu nacionalne kampanje *Čitaj mi* realizirane su različite aktivnosti (više u poglavlju Promicanje čitanja!). Na Odjelu su također u svrhu poticanja čitanja, priređivani kvizovi znanja za tinejdžere i postavljane tematske izložbe građe s Odjela.

Povodom stote godišnjice izdavanja romana *Čudnovate zgode šegrta Hlapića* organizirana je nacionalna manifestacija *Hlapić 2013.* te je suradnji s Hrvatskom knjižnicom i čitaonicom Sali snimljen kratki igrani film o Hlapiću.

Tablica 3.

Programi za djecu u 2013.	Središnja knjižnica – Dječji odjel	Ogranak Arbanasi	Ogranak Bili brig	Ogranak Crno	Ogranak Ploča	UKUPNO
Književni susreti, izložbe, kreativne radionice i dr.	175	109	140	48	37	509

Zbog vrlo raznovrsne građe koju nudi korisnicima, Glazbeni odjel preimenovan je u **Mediateku**. Tim nazivom preciznije je predstavljen i njegov sadržaj: knjige o glazbi i notni zapisi, knjige o filmu i fotografiji, CD-i, DVD-i i *Blu-ray Discovi* i računalne igre. U prostoru Mediateke smješten je i Američki kutak. Ovo je odjel s najraznovrsnijim korisnicima, premda se njime najviše služe djeca i mladi. Prepoznatljiviji je program Mediateke *Kinoteka*, a namijenjen je dobrim poznavateljima filma. Uz filmske klasike, sadržaj prikazivanja u 2013. proširen je i na glazbene dokumentarne filmove. Uz projekcije za odraslu populaciju, gotovo je svakodnevno realiziran i program *Kinoteka za mlade* kojoj je cilj mlađe korisnike zainteresirati za kvalitetan film i educirati ih o filmskoj umjetnosti. Svi prikazani filmovi odabrani su iz fonda Gradske knjižnice Zadar.

Američki kutak Gradske knjižnice Zadar predstavlja kvalitativnu nadopunu fonda i sadržaja Mediateke. U sklopu aktivnosti Američkog kutka u 2013. su održane brojne projekcije filmova, izložbe knjiga i fotografija, te je realiziran program edukacija na *iPadu* za knjižničare i korisnike. U veljači je sredstvima Američkog kutka nabavljeno 80 naslova *e-knjiga* koje su instalirane na uređaje *iPad*. Uređaji su korisnicima stalno dostupni u Američkom kutku i Mediateci, Studijskoj čitaonici te bibliobusu.

Tijekom 2013. godine u **Čitaonici tiska** svakodnevno je bilo ponuđeno devet naslova dnevnih novina, 15 tjednika i 94 časopisa koji pokrivaju brojne teme i zadovoljavaju široke interese

korisnika. Zbog malenog prostora često se događa da se novine ili časopisi čitaju u bilo kojem slobodnom kutku knjižnice. Osim u Čitaonici tiska, periodika je u manjem broju naslova ponuđena i u svim knjižničnim ograncima i bibliobusu.

Jedna od specifičnosti rada **ogranaka** bila je izuzetna aktivnost u radu s djecom i mladima. U **Ogranku Arbanasi** osmišljeni su sadržaji za djecu i tinejdžere, poput *Kluba čitatelja za djecu* ili jednomjesečnih druženja *Teen čakula*. Odrasli korisnici mogu se uključiti u *Klub čitatelja za odrasle*, čija je specifičnost da čitaju djela neameričkih autora. Tijekom 2013. godine postavljeno je devet različitih izložbi. Ogranak Arbanasi od samog se početka uključio u rad svoje lokalne zajednice i različite kulturne programe kojima je cilj očuvanje tradicije Arbanasa. Jedna je od njih i Zavičajna zbirka zadarskih Arbanasa.

Ogranak Bili brig promiče čitanje u obliku čitateljskih klubova za djecu i odrasle te brojnih čitateljskih programa za djecu. Nedostatak prostora dugogodišnji je problem ovoga ogranka. Knjige su na policama smještene u dva reda, a mali prostor priručne kuhinje pretvoren je u spremište. S obzirom na to da se nalazi u najnaseljenijoj gradskoj četvrti, ovaj ogranak ima cjelodnevno radno vrijeme.

U **Ogranku Crno** 2013. godinu obilježila je intenzivna suradnja s DV-om Tratinčica pa se broj i raznolikost radionica značajno povećao – bilo je tu pjesmica uz gitaru, čitanja i rasprava o slikovnicama, plesa i igranja društvenih igara.

Uz redovite tjedne kreativne radionice, u **Ogranku Ploča** radionice su priređivane i prilikom svakog organiziranog posjeta djece iz PS Ploča te prilikom posjeta djece iz vrtića Debeljak. Mlađi korisnici pokazali su najviše interesa za društvene igre i računala. Unatoč teškom tjelesnom invaliditetu, tijekom protekle godine u ogranku je bio aktivan i knjižničar-volonter.

Spomenuto je da **bibliobus** sa svojim 41 stajalištem u 36 županijskih mjesta premašuje svoje kapacitete te da je Knjižnici dobrodošla donacija još jednog bibliobusa kojim će se rasteretiti postojeći i proširiti područje pružanja knjižničnih usluga. U 2013. godini porastao je broj korisnika bibliobusa (2013.: 915 korisnika; 2012.: 818 korisnika). Među njima je najviše korisnika osnovnoškolskog uzrasta. Upravo je za njih u suradnji sa školama pokrenut program obilježavanja važnih obljetnica *Vremeplov u bibliobusu* kojim se nastoji potaknuti njihova znatiželja, kreativnost i čitalačke navike. Bibliobus je dvama posterskim izlaganjima predstavljen na 11. okruglom stolu o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i sudjelovao je na 5. festivalu hrvatskih bibliobusa *Mi imamo svoj bibliobus! A vi?* u Koprivnici.

Stacionari na otocima Silba i Olib još su jedan primjer sinergije Knjižnice i volontera. Njihov fond namijenjen je stanovnicima ovih otoka i njihovim turistima. Stacionar na Olibu ima i svoj kutak za *BookCrossing*, odnosno knjige za krstarenje – turisti koji su u prolazu na jahtama mogu sa sobom ponijeti onoliko naslova koliko ih ostave u stacionaru.

KNJIŽNICA – SREDIŠTE ZAJEDNICE: KULTURNO-ANIMACIJSKE AKTIVNOSTI

Uz osnovnu knjižničnu djelatnost, Knjižnica veliku pozornost posvećuje priređivanju brojnih kulturnih i drugih javnih događanja. U Gradskoj knjižnici Zadar u 2013. je godini evidentirano ukupno **2106 svih događanja** – u vlastitoj ili organizaciji suradničkih institucija, društava i slično. Priređeno je 607 kulturnih i obrazovnih sadržaja za djecu te 419 istih događanja za odrasle, 23 ciklusa tečajeva za umirovljenike (ciklus traje pet dana), 4 ciklusa (20 radionica) programa *How yes no...*, 933 sata individualnih instrukcija, 15 komercijalnih događanja, 88 sastanaka neprofitnih udruga i stručnih vijeća obrazovnih djelatnika i drugo.

Posljednjih godina Gradska knjižnica Zadar provodi projekt *Perpetuum* koji se temelji na obrazovnim programima, sadržajno usmjerenima na građane koji su izvan formalnih obrazovnih sustava (umirovljenici), odnosno na sadržaje koji su podrška formalnim sustavima obrazovanja (za mlade). Značajka je ovih programa da se pripremaju i realiziraju u suradnji s drugim institucijama i osobama (volonterima), a organiziraju se prema uočenim potrebama u zajednici, tako da su njihova vrsta i učestalost promjenjivi. Knjižnica je u okviru *Perpetuuma* u 2013. godini organizirala programe besplatnih tečajeva korištenja računalima za umirovljenike, besplatnih instrukcija za učenike slabijeg imovnog stanja te program za mlade *How yes no...* ili *Kako da*

učenje ne bude mučenje. U realizaciji ovih, ali i drugih Knjižničnih programa, tijekom 2013. godine posebno treba istaknuti angažman pojedinaca – **volontera Gradske knjižnice Zadar**, bilo da ih vode ili u njima sudjeluju.

Tečajevi rada na računalu za umirovljenike namijenjeni su osobama treće životne dobi – korisnicima Knjižnice, na kojima polaznici stječu osnovna informatička znanja. Uz praktična znanja, za umirovljenike je koristan i u pogledu smanjivanja digitalnog jaza između mladih i starijih osoba. Polaznici se nakon završenog tečaja nerijetko nastave koristiti računalima na Odraslom odjelu, koriste elektronsku poštu i slično. Tijekom 2013. godine u Knjižnici su održana **23 ciklusa** ovog tečaja, a obuku je prošlo **160** polaznika. Program su realizirali volonter-student knjižničarstva i volonter-umirovljenik. Osim za umirovljenike, tečajevi računalne pismenosti u 2013. priređivani su u suradnji s Caritasom Zadarske nadbiskupije i za beskućnike.

Besplatna pomoć u učenju učenicima slabijeg imovinskog statusa temelji se na volonterskom angažmanu umirovljenih i zaposlenih profesora te studenata s položenom pedagoškom grupom predmeta. Oni u svoje slobodno vrijeme podučavaju učenike osnovne i srednje škole, radeći s njima individualno ili u grupama od dvoje, do najviše troje djece. S ovim programom započelo se 2010. godine i od tada bilježi kontinuirani porast učenika, a i volontera. Tijekom 2013. godine 41 profesor-volonter **u individualnom je radu podučavao 82 učenika**. Treba napomenuti da je broj prijavljenih volontera veći od aktivnih, ali njihovo aktiviranje ovisi o strukturi traženih predmeta. Najtraženiji su bili profesori prirodnih predmeta (matematika, fizika i kemija) i jezika (engleski, hrvatski, talijanski). Vrijedno je spomenuti podatak da su profesori-volonteri tijekom 2013. održali **933 sata besplatnih instrukcija**. Gotovo svi profesori-volonteri iz prethodnog ciklusa ponovno su se uključili u volonterski rad s učenicima. Najveći broj volontera u Knjižnici volontira upravo u ovom programu, ali unatoč tome nije ih bilo dovoljno za sve prijavljene učenike.

How Yes No... ili Kako da učenje ne bude mučenje edukativne su radionice za mlade na kojima se učenike podučava vještinama učenja, boljoj organizaciji i planiranju, razvijanju motivacije i koncentracije, primjeni učinkovitih strategija učenja te savladavanju treme. Ove radionice od 2010. godine zajednički priređuju Knjižnica i Studentsko savjetovište Sveučilišta u Zadru. Pripremaju ih i vode studenti završnih godina studija psihologije. Broj je polaznika ograničen, a radionice se realiziraju u zasebnim grupama za učenike 5. i 6. razreda te učenike 7. i 8. razreda osnovne škole. Zbog velikog interesa za ovim programom, u 2013. godini održana su dva ciklusa od pet radionica za svaku grupu. Tako su tijekom ožujka i studenog 2013. poduku u savladavanju učinkovitijih tehnika učenja dobila **64 učenika**.

Tribina **Morski utorak** jedan je od najstarijih programa i *brendova* Knjižnice; 2013. godine obilježeno je 10 godina njegova djelovanja. U ovom je razdoblju priređeno preko 100 *utoraka* s otprilike isto toliko različitih predavača i gostiju. Knjižnica je ovu vrijednu obljetnicu obilježila u siječnju 2013. zajedničkom proslavom u kojoj su sudjelovali svi dosadašnji gosti i predavači Morskog utorka, volonterka – idejna začetnica i stalna suradnica tribine te djelatnici Knjižnice koji su tijekom tog razdoblja vodili Morski utorak.

Teme su Morskog utorka raznolike, ali uvijek vezane uz more. Tako se u 2013. govorilo o gradnji drvenih brodova, zaigrala se društvena igra *Osvoji Jadran*, u gostima je bila svjetska rekorderka u ronjenju na dah, slušalo se o pomorskoj bitci koja se odvijala 11. listopada 1944. pokraj otoka Vira, i još mnogo drugih zanimljivih predavanja. U 2013. održano je ukupno devet Morskih utoraka.

I u 2013. nastavila se suradnja s **Obrtničkom školom Gojka Matuline**, s kojom je potpisan ugovor o međusobnoj suradnji po kojem učenici i nastavnici ove škole ostvaruju besplatno članstvo u Knjižnici, a troškove članstva snose ove dvije ustanove.

Osim što je poticala međuinstitucionalnu suradnju, Knjižnica se aktivno odazivala i inicijativama drugih institucija. Pod sintagmom *središte zajednice* Knjižnica već godinama predstavlja

okupljalište brojnih udruga građana, institucija i pojedinaca za održavanje tribina, predavanja, sastanaka i drugih sadržaja. Početkom 2013. Knjižnica je postala regionalni partner u **programu STEP**. Riječ je o jednom od pet programa za regionalni razvoj civilnoga društva i lokalnih zajednica u Republici Hrvatskoj. Uz Gradsku knjižnicu Zadar, partneri su u programu Udruga *Deša* iz Dubrovnika, Udruga *ZvoniMir* iz Knina i Udruga *Mi* iz Splita kao Regionalnog centra podrške. Uz dosadašnje usluge, u sklopu programa organizacijama civilnog društva pružaju se informativne, savjetodavne i obrazovne usluge.

PROMICANJE ČITANJA

Posebnu pažnju Knjižnica posvećuje aktivnostima promicanja čitanja. U 2013. godini u Knjižnici je djelovalo **10 klubova čitatelja**: tri kluba za djecu (Središnja knjižnica, ogranci Arbanasi i Bili brig), tri kluba za mlade (Središnja knjižnica i Ogranak Bili brig), dva kluba za odrasle (ogranci Bili brig i Arbanasi) te dva virtualna kluba za djecu i tinejdžere. Zanimljivost je virtualnih klubova ta što se promicanje čitanja ostvaruje blogovima i za sudjelovanje su otvoreni djeci iz čitave Hrvatske. Virtualni svijet neizostavan je dio svakodnevice *Google generacije* pa se i Knjižnica prilagođava tom novom načinu života. Blog *Tragači*, namijenjen je djeci od 8 do 13 godina, a blog *Knjiški frikovi* namijenjen je tinejdžerima i mladima. Blogovi nude mogućnost pisanja osvrta na književna i publicistička djela, objavljivanja vlastitih priča, kao i samostalnog uređivanja i objavljivanja *postova*. Tijekom godine na blogovima su održana tri asinkrona književna susreta s piscima za djecu. Uz ove, postoje i dva *ljetna bloga*, isključivo za djecu-korisnike Gradske knjižnice Zadar, a pomoću njih se vrši akcija *Potruga za knjigom ljeta*.

Tako se Knjižnica s jedne strane koristi komunikacijskim kanalima prema mlađim korisnicima za svoje temeljno poslanje – promicanje čitanja, a s druge strane osvještava mogućnosti kvalitetne primjene tih istih kanala i interneta uopće.

Gradska knjižnica Zadar pridružila se nacionalnoj kampanji **Čitaj mi!**. Kampanju su u Europskoj godini čitanja naglas pokrenuli hrvatski knjižničari, pedijatri i drugi stručnjaci, u suradnji s medijima i nakladnicima. Cilj je kampanje razvijanje u društvu, osobito u roditelja, svijest o važnosti čitanja naglas. U sklopu kampanje djelatnica Dječjeg odjela obišla je deset dječjih vrtića grada Zadra, kako bi na roditeljskim sastancima promicala čitanje djeci od najranije dobi. Na ovim su sastancima roditelji mogli čuti nekoliko osnovnih informacija o važnosti čitanja; zašto, kako i kada čitati; što su slikovnice i kako prepoznati one kvalitetne među njima. Također, roditelji su informirani o aktivnostima Gradske knjižnice, posebice Dječjeg odjela, i pozvani da upišu svoju djecu u Knjižnicu te tako steknu mogućnost pristupa mnogim zanimljivim sadržajima.

U suradnji s Klubom mladih KLOOZ Udruge CINAZ osmišljena je volonterska akcija *Mladi čitaju!* Mladi volonteri prošli su kratku obuku o slikovnicama i interpretativnom čitanju, a zatim su tijekom studenoga i prosinca čitali priče djeci u Središnjoj knjižnici i u Ogranku Bili brig.

Kampanja je dala poticaj za osnivanje male knjižnice u vrtiću - **Zbirčice**. Odabrana je gradska četvrt Bokanjac zbog udaljenosti od Središnje knjižnice i njenih ogranaka. U suradnji s Dječjim vrtićem Radost *Zbirčica* je otvorena u njihovom Područnom objektu Bokanjac. Zbirčica nije namijenjena samo korištenju u vrtiću, već i za posudbu i zajedničko čitanje kod kuće.

Knjižnica je posebno za *Zbirčicu* kupila 207 naslova čija ukupna vrijednost iznosi 13.982,85 kn. Knjige su ustupljene na privremeno korištenje DV-u Radost. Područni vrtić Bokanjac pohađa 91 dijete u pet odgojnih skupina. Pri odabiru fonda vodilo se računa o zastupljenosti literature za djecu svih vrtićkih uzrasta (slikovnica i *prvih* popularno-znanstvenih naslova). Također je napravljen odabir kvalitetnih naslova o odgoju i razvoju djece za mali *roditeljski kutak*. Svako dijete dobilo je člansku iskaznicu za korištenje *Zbirčicom* te kupone za upis u Gradsku knjižnicu Zadar u kojoj mogu pronaći puno više naslova za sebe, roditelje, bake.

Brojni čitateljski programi priređeni su i tijekom manifestacije **Mjesec hrvatske knjige** u sklopu kojega je priređeno nacionalno *Natjecanje u čitanju naglas za učenike od 3. do 8. razreda*. Finalno natjecanje na gradskoj razini priređeno je u Knjižnici, natjecao se 21 učenik, a pobjednici mlađe i starije kategorije predstavljali su Zadar na nacionalnom natjecanju na Interliberu.

Gradska knjižnica Zadar i protekle je godine bila nositelj književne manifestacije **Zadar čita**. Ova jednotjedna manifestacija promicanja hrvatske književnosti i čitanja uopće, tradicionalno se priređuje u travnju (2013. godine odvijala se od 15. do 19. travnja). Manifestacija se od svojih početaka profilirala opširnom međuinstitucionalnom, pa i međusektorskom suradnjom, najprije u gradu Zadru, a potom i u Zadarskoj županiji. Tako je u *Zadar čita 2013* sudjelovalo 65 institucija i druga s prostora Zadarske županije: dječji vrtići, osnovne i srednje škole, Sveučilište u Zadru, Arheološki muzej Zadar, Kazalište lutaka Zadar, Opća bolnica Zadar, Muzej antičkog stakla, Književna udruga ZaPis, Dom za starije i nemoćne osobe, Dom za odrasle osobe Sv. Frane, Znanstvena knjižnica Zadar, Hrvatsko čitateljsko društvo i drugi. Programski, manifestacija je bila na tragu prijašnjih, pa su tako organizirane razne radionice, čitanja, izložbe, a središnja događanja bile su književne večeri s uglednim hrvatskim autorima **Milanom Vuković Runjić, Veljkom Barbieriem i Zoranom Ferićem** te finale **Knjigoteke**, književnog kviza. U središnjem večernjem terminu u Knjižnici priređen je i susret s predstavnicima mlađe zadarske književne scene okupljenima u **Književnoj udruzi Zapis**.

Zbog ugleda koji ova manifestacija ima, Zadarska županija ju je uvrstila u službeni program Dana Zadarske županije 2013 te bila njezin sponzor.

Proslava Dana Knjižnice također je bila obilježena književnim susretom s Veljko Barbieriem, koji je uz predstavljanje svoje nove zbirke pripovijetki *Vrijeme je za gozbu*, okupljenima priredio i zanimljiv gastronomski sadržaj.

FESTIVAL DJEČJIH KLAPA, PROJEKT DELMATA I ZAKLADA DELMATA

U prostoru Hrvatskog narodnog kazališta u Zadru Knjižnica je svibnju priredila *Peti festival dječjih klapa Zadar 2013*. Nastupilo je 16 dječjih klapa u dvije kategorije: do 14 godina i do 16 godina, a nagrade pobjednicima uručio je kum Festivala Zlatan Stipišić Gibonni. Cilj je ovoga rada popularizirati klapsku pjesmu među djecom, među njima pronalaziti i pripremati buduće klapske pjevače i tako u konačnici raditi na očuvanju baštine.

Gradska knjižnica Zadar, kao dugogodišnji suradnik Ljube Stipišića Delmate, u listopadu 2012. osnovala je *Zakladu Delmata* koja se bavi stvaralaštvom maestra Delmate te općenito klapskim pjevanjem i očuvanjem hrvatske glazbene baštine. Tijekom 2013. godine nastavljeno je s organizacijom koncerata „*Ljubi s ljubavlju*“, priređivanih u čast i sjećanje na maestra Stipišića. Tako je u listopadu 2013. priređen koncert u Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu, a prihodi s koncerta namijenjeni su radu Zaklade. Vrijedno je spomenuti da je prva večer 47. festivala dalmatinskih klapa *Omiš 2013.*, koji se odvija pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske, posvećena velikanu dalmatinske klapske pjesme maestru Ljubi Stipišiću Delmati. U ožujku 2013. ravnatelj je Knjižnice, zajedno s predstavnicima Zaklade Delmata, bio na prijemu kod Predsjednika Republike Hrvatske Ive Josipovića. Predsjednika su upoznali s misijom i radom Zaklade te mu uručili počasnu člansku iskaznicu. Ujedno su ga upoznali s radom Gradske knjižnice Zadar kao dobitnicom strukovne nagrade *Knjižnica godine 2012*.

U okviru *Projekta Delmata* digitalizirane su knjige, note, zvučni zapisi i slikarski opus Ljube Stipišića Delmate. Rezultati dosadašnjeg rada dostupni su na novim mrežnim stranicama Zaklade Delmata (www.delmata.org) te na portalu *Hrvatska kulturna baština* Ministarstva kulture Republike Hrvatske (<http://kultura.hr/>). Prijenos digitaliziranog materijala na nove stranice u cijelosti je izvršen tijekom jeseni 2013. godine. Za nastavak digitalizacije preostalih materijala, Projekt Delmata prijavljivao je na komercijalne natječaje za donaciju sredstava baštinskim projektima. Međutim, sredstva nisu odobrena, a rezultati Javnog poziva Ministarstva kulture Republike Hrvatske za 2014. očekuju se tijekom ove godine.

MATIČNA SLUŽBA ZA NARODNE I ŠKOLSKE KNJIŽNICE

Gradska knjižnica Zadar središnja je županijska knjižnica te ima status matične ustanove za narodne i školske knjižnice Zadarske županije. Uz Gradsku knjižnicu Zadar, u Zadarskoj županiji djeluje još 10 narodnih knjižnica (u Benkovcu, Biogradu na Moru, Kalima, Salima, Ražancu, Pagu, Kolanu, Novigradu, Obrovcu i Gračacu), 36 osnovnoškolskih i 19 srednjoškolskih knjižnica te knjižnica Srednjoškolskog đakčkog doma u Zadru. U okvirima svoje matičnosti Gradska knjižnica

Zadar ima stručno-savjetodavnu funkciju. Stoga Matična služba Gradske knjižnice redovito prati rad ovih knjižnica, proučava njihovo stanje i potrebe, savjetodavno im pomaže pri rješavanju prostornih i drugih stručnih problema, potiče stručno usavršavanje knjižničnog osoblja, izgrađuje jedinstvenu mrežu knjižnica na području županije i potiče osnivanje novih knjižnica.

O mreži knjižničnih usluga Gradske knjižnice Zadar, među kojima su i one na prostoru Županije, više je bilo riječi u poglavlju *Knjižnična mreža*. Tijekom 2013. godine u Zadarskoj županiji nije bilo osnivanja novih knjižnica, a razvoj mreže knjižničnih usluga temeljio se na otvaranju novih bibliobusnih stajališta.

U segmentu stručnog usavršavanja knjižničnog osoblja, Matična služba je u 2013., zajedno s Centrom za stalno stručno usavršavanje pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu i Društvom knjižničara Zadar, organizirala dva stručna predavanja/radionice: Planiranje i upravljanje zaštitom knjižnične građe, koje je održala dr. sc. Dragica Krstić te Knjižnice i društveni mediji (Facebook – kako stvoriti virtualnu mrežu prijatelja), koje je održala Dorja Mučnjak, dipl. knj.

Tijekom godine održavana je redovita suradnja s Uredom državne uprave u Zadarskoj županiji, Zavodom za knjižničarstvo pri NSK-u, Društvom knjižničara Zadar, školskim knjižničarskim aktivima, osnivačima knjižnica, ustanovama u čijem se sastavu nalaze, kao i sa svim školskim i narodnim knjižnicama. Voditeljica Matične službe sudjelovala je tijekom godine u radu Stručnoga vijeća županijskih matičnih knjižnica, Povjerenstva za izmjenu Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, Komisije za pokretne knjižnice HKD-a i drugim stručnim tijelima. Matična služba pomagala je školskim i narodnim knjižnicama u rješavanju svih stručnih pitanja (nabava i obradba građe, revizija i otpis i slično) i pitanja iz djelokruga njihova rada općenito (prostor, broj djelatnika, djelovanje u zajednici i drugo), informirala ih o stručnim događanjima, poticala na sudjelovanje u manifestaciji Zadar čita, obilježavanju Dana hrvatskih knjižnica, pripremala programe za natječaje u kulturi (Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Grad Zadar, Zadarska županija, komercijalni natječaji) i drugo. Matična služba bila je aktivna u organizaciji 9. savjetovanja za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj: *Narodne knjižnice kao treći prostor* (Zadar, 9. – 11. 10. 2013.). Više o radu ove službe nalazi se u zasebnom Izvješću o radu Matične službe.

IZDANJA GRADSKE KNJIŽNICE ZADAR

Nakladnička produkcija Gradske knjižnice Zadar bila je i u 2013. na razini prethodnih godina. Uz *Godišnje izvješće Gradske knjižnice Zadar za 2012. godinu*, objavljena su još četiri naslova: zbirka radova Književne udruge Zapis: *Samo ti pričaj*; zbirka haiku pjesama za djecu autora Ante Tičića: *Na izvorištu*; zbirka pjesama autorice Ivane Milutin: *Slobodan (u)pad*; zbirka pjesama autora Ante Gregova: *Luzarica*.

Svi *citylight* poster, plakati i drugi informativni i promidžbeni materijali Gradske knjižnice Zadar osmišljeni su i grafički pripremljeni u samoj Knjižnici, a trošak izrade spomenutih materijala odnosio se samo na njihovo tiskanje.

ODNOSI S JAVNOŠĆU

Gradska knjižnica Zadar posebnu pažnju posvećuje redovitom izvještavanju javnosti, bilo da se radi o njezinim korisnicima, suradnicima, medijima, osnivaču ili ostalima.

Uz redovitu suradnju s osnivačem – Gradom Zadrom – sa Zadarskom županijom i Ministarstvom kulture Republike Hrvatske, Knjižnica ostvaruje kvalitetnu suradnju i s mnogim lokalnim, nacionalnim i inozemnim institucijama i pojedincima. Tijekom godine brojni su pojedinačni sadržaji i programi realizirani u uskoj suradnji s dječjim vrtićima, školama, Sveučilištem u Zadru, Književnom udrugom ZaPis i drugim. Tijekom 2013. nastavljena je i značajna suradnja između Gradske knjižnice Zadar i Veleposlanstva SAD-a u Zagrebu, čiji su rezultat brojne donacije u građi i opremi Knjižnice, te zapaženi kulturno-obrazovni programi (vidjeti popis u tiskanom izvješću!).

Knjižnica osobito promiče suradnju s volonterima koji vode više tipova programa (tečajevne rada na računalu, klubove čitatelja, besplatnu pomoć u učenju učenicima slabijeg imovnog stanja i radionice o učenju, knjižnične stacionare, programe čitanja priča).

Knjižnicu su posjetila brojna ugledna imena svjetske knjižničarske zajednice te veliki broj kolega iz Republike Hrvatske. Gradska knjižnica Zadar bila je domaćin i zajedno s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu organizator **9. savjetovanja za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj**. Savjetovanje se održalo u *Hotel Club Funimationu* na Boriku od 9. do 11. listopada 2013. O temi *Knjižnice kao treći prostor* slušalo je, predavalo i izlagalo 170 knjižničara iz Hrvatske, Finske i Slovenije.

Gradska knjižnica Zadar nastoji upoznati svoje korisnike i širu javnost sa svim relevantnim informacijama, kao i događanjima u Knjižnici, koristeći se pri tome svim dostupnim komunikacijskim kanalima. Osim objave događanja u Gradskoj knjižnici Zadar, na svojoj stranici na *Facebooku* Knjižnica prati lokalna događanja (sudjelovanje u životu zajednice) i promovira knjige i čitanje. Broj pratitelja stranice na *Facebooku* svakodnevno raste – trenutno je zabilježeno 5 145 *lajkova*.

Zbog sustavne komunikacije s medijima gotovo nema niti jednog događaja u Knjižnici koji nije popraćen u svim lokalnim medijima, a tijekom godine Knjižnica je jako bila zastupljena i u nacionalnom medijskom prostoru (HRT, RTL, Nova TV, TV Vox, Zadarski list, Slobodna Dalmacija, Novosti HKD-a i drugo).

RAČUNALA, KOMUNIKACIJE I MREŽNE STRANICE

Besplatan pristup internetu i rad na računalima uopće dugogodišnji je standard korisnika Gradske knjižnice Zadar. Uz fiksna mjesta za pristup internetu, u Knjižnici se pomoću tehnologije *wireless* (WLAN - Wireless Local Area Network) nudi bežično spajanje na internet, koje omogućuje veliku brzinu bežičnog prijenosa podataka te mobilnost korisnika u prostoru Knjižnice.

Veleposlanstva SAD-a u Zagrebu doniralo je Knjižnici financijska sredstva od kojih je nabavljena sljedeća oprema: 1 projektor, 1 LCD televizor, 4 računala, 2 prijenosna računala, 1 multifunkcijski printer, 1 pos-printer, 1 *barcode* čitač za potrebe novog bibliobusa i 10 *barcode* čitača za ostale odjele Knjižnice te 2 računala *iPad*.

Internetska stranica temelji se na CMS sustavu Drupal i kontinuirano se razvija prema potrebama Knjižnice. Do kraja godine na internetsku je stranicu dodano 8227 jedinica u dvadesetak vrsta sadržaja.

U Knjižnici postoji stalna potreba redovitog održavanja i obnove računalne i tehničke opreme.

DJELATNICI, UPRAVNO VIJEĆE, STRUČNE I RAZVOJNE SLUŽBE

Djelatnici

Tijekom 2013. godine u Knjižnici je radilo 48 ljudi, uključujući i 2 pripravnika. Na stručnim knjižničarskim poslovima u 2013. godini radilo je 38 djelatnika. Posebnu pažnju Knjižnica posvećuje stručnoj edukaciji pa je i u 2013. nastavila s praksom slanja svojih djelatnika u domaće i inozemne knjižnice na stručnu edukaciju ili pak kao edukatore (vidi popis u tiskanom Godišnjem izvješću 2013.!). Tijekom 2013. godine troje je djelatnika položilo stručne ispite.

Upravno vijeće: Jozo Dragić, prof. (predsjednik), Branka Radman, prof., Nada Radman

Stručno vijeće: Nada Radman (voditeljica), Vesna Rančić, Dajana Brunac, Milko Belevski, Ljubica Čolak, Silvana Kuman, Lucija Perović

Razvojni tim: Mladen Masar (voditelj), Milko Belevski, Žozefina Žentil Barić, Vesna Karuza, Ante Kolanović, Stjepan Segarić

Web tim: Mladen Masar (voditelj), Darko Blažević, Milko Belevski, Domagoj Kralj, Žozefina Žentil Barić, Ante Kolanović

Nagrade i priznanja u 2013:

- Godišnja nagrada "Vinka Luković" za promociju i razvoj volonterstva na području Zadarske županije

- Nagrada Volonterskog centra Zada za najorganizatora volontera u Zadru

ZAKLJUČAK

U Izvješću su tekstualno i brojčano prikazani osnovni podaci o radu Gradske knjižnice Zadar u protekloj godini, a uz priloženo Financijsko izvješće za 2013. godinu može se steći cjelovit uvid u njezino godišnje poslovanje. U segmentu rada koji ne ovisi isključivo o financijskim sredstvima, Gradska knjižnica Zadar je i protekle godine potvrdila aktivnu ulogu u zajednici. Knjižnica je svojim programima animirala zajednicu potičući suradnju s pojedincima (volontiranjem – tečajevi računala za umirovljenike, klubovi čitatelja i drugi čitalački programi, besplatne instrukcije, Kućna dostava knjiga...) i ustanovama (međuinstitucionalnom suradnjom – Zadar čita, How yes no, Kućna dostava...). Ovim interaktivnim pristupom stvoreni su brojni kvalitetni sadržaji, omogućena besplatna razmjena znanja, postignuto pozitivno ozračje i, u konačnici, uštedena su znatna financijska sredstva. Sve je to utjecalo na percepciju Knjižnice kao istinskog središta zajednice, što dokazuju svakodnevna frekvencija velikog broja ljudi, posebno u Središnjoj knjižnici.

Uz uspjehe koje Knjižnica ostvaruje na stručnom i društvenom planu svoga djelovanja, u radu Knjižnice prisutne su i značajne poteškoće. Problem nedostatka prostora istican je u tekstu ovoga, ali i prethodnih izvješća. On predstavlja ograničenja za daljnji razvitak knjižničnih programa, ali i za trenutno poslovanje Gradske knjižnice Zadar – smještaj knjižnične građe na pretrpanim policama i u nekoliko spremišnih prostora, teškoće oko raspoređivanja postojećih sadržaja zbog njihove brojnosti i neprimjeren smještaj bibliobusa.

Unatoč gospodarskoj nestabilnosti koje se odražava i na neke segmente poslovanja Knjižnice, vrijedno je istaknuti da je u posljednje dvije godine zaustavljen pad godišnje nabave knjižnične građe te da je 2013. godine zabilježen njezin rast u odnosu na 2012. Nabava knjižnične građe temelj je sveukupnog knjižničkog poslovanja i osnovni preduvjet za kvalitetnu knjižničnu uslugu korisnicima Knjižnice. Knjižnica se, stoga, trudi da građanima Zadra i Zadarske županije osigura raznovrsne i aktualne naslove u dovoljnom broju primjeraka. Sredstva za nabavu građe i njezin rad uopće Knjižnica dobiva od Grada Zadra, Zadarske županije i Ministarstva kulture. Značajan dio sredstava Knjižnica ostvaruje i dosljednim provođenjem svojih posudbenih pravila (članarine i zakasnine) te okretanjem i drugim izvorima financiranja, poput komercijalnih natječaja i donatora (Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva i Veleposlanstvo SAD-a u Zagrebu).

Sredstva za rad Knjižnice ostvarena su iz sljedećih izvora: Grad Zadar 66%, Ministarstvo kulture 11%, Zadarska županija 1%, Gradska knjižnica 20%, donacije 2%.

Financijski pokazatelji za 2013. godinu			
	Naziv	Iznos	
	UKUPNI PRIHODI (2013.g.+PRIJENOS iz 2012.g.)		7.662.541
	Prenesena sredstva iz 2012.	444.667	
6	PRIHODI POSLOVANJA 2013 g.	7.217.874	
63	Aktivne pomoći od međunar. organizacija (Velep. SAD-a)	56.000	
	Civilno društvo	72.843	
64	Kamate	1.207	
65	Vlastiti prihodi (upisnina, zakasnina)	1.245.414	
65	Vlastiti prihodi (najmanina, prodaja knjiga, sufinanc.općina,	158.018	
66	knjižnica i dr.)		
	Prihodi iz proračuna		
67	- Ministarstvo kulture RH	824.574	
	- Grad Zadar i Zadarska županija	4.855.399	
67	HZZ- sufinanciranje pripravnika	4.419	
3	RASHODI POSLOVANJA		6,027.705
311	Plaće za redovan rad	3,816.751	

312	Ostali rashodi za zaposlene	92.955	
313	Doprinosi na plaće	581.488	
321	Naknada troškova zaposlenima	192.883	
322	Rashodi za materijal i usluge	685.591	
323	Rashodi za usluge	442.742	
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	203.917	
343	Ostali financijski izdaci	10.889	
381	Aktivne donacije	489	
4	UKUPNI RASHODI ZA NABAVU NEPR.IMOV.		1.493.681
422	Uredska oprema	59.820	
424	KNJIŽNICNA GRAĐA	1.433.861	
	Knjige	1.318.822	
	Igračke	2.189	
	CD-ROM	0,00	
	CD	36.895	
	DVD	75.955	
	UKUPNI RASHODI (KLASA 3 + 4)		7.521.386
	Višak prihoda		141.155

Višak sredstava u iznosu od 141.155 kn bit će utrošen namjenski u 2014. godini za sljedeće namjene:

- sredstva Ministarstva kulture RH za nabavu knjižnične građe u 2014. (doznačena su krajem prosinca 2013.)	30.000
- sredstva donacija za tiskanje knjige Anke Maksan	6.600
- sredstva Civilnog društva za korištenje u 2014.godini (plaće i mater.troškovi)	43.000
- sredstva Veleposlanstva <i>SAD-a za nabavu e-knjige i e-časopisa u 2013.godini</i>	56.000
- vlastita sredstva – rezervirana za nabavu knjižnične građe u 2014.godini	5.555
UKUPNO:	141.155

U Zadru, 12. veljače 2014. godine

—
Ravnatelj

mr. sc. Ivan Pehar, knjižničarski savjetnik

Izvješće o radu i Financijsko izvješće za 2013. godinu prihvaćeno je na sjednici Upravnoga vijeća
Knjižnice

prof. Jozo Dragić, predsjednik Upravnoga vijeća

KONSOLIDIRANA TABLICA 31.12.2013

KTO	Naziv	2012.g.	HZZ, kamte i donacije	Gradski proračun(+ Županija)	HZZ i MIN.KULRH	Sufin.grad. općina	Vlastiti prihodi	ukupno	
31	Plaća za zaposlene			0		0			
3111	Plaće za zaposlene	33.000	27.500	3.657.500	93.646		5.105	3.816.751	
3121	Ostali rashodi za zaposlene	0	0	92.299	500	0	156	92.955	
31215	Jubil.nag.bolesti i dr.		0	84.999			156	85.155	
31215	Dječji darovi			7.300	500			7.800	
31219	Ost.rash:bož.,otprem i dr		0					0	
313	Doprinosi na plaće	0	0	558.180	14.848	0	8.460	581.488	
31321	Doprinos za zdrav. os.			495.448	13.312		7.966	516.726	
31331	Doprinos za zapoš.			62.732	1.536		494	64.762	
321	Naknada troškova zaposlenika	2.100	1.743	131.000	1.809	0	56.230	192.882	
3211	Službena putovanja	2.100	1.743		1.809		45.206	50.858	
3212	Naknade za prijevoz			131.000			940	131.940	
3213	Stručno usav.zaposlenika						10.084	10.084	
322	Rashodi za mat. i energiju	50.215	0	159.093	14.772	36.458	425.053	685.591	
3221	Uredski materijal	50.215		58.278	8.127		167.303	283.923	
3222	Materijal i sirovine							0	
3223	Energija			65.790	6.645	31.525	201.194	305.154	
3224	Mat. i dijelovi za tek.i inv. održ.			35025		4933	46141	86.099	
3225	Sitan inventar						10415	10.415	
323	Rashodi za usluge	2.400	0	45.171	10.695	52.594	331.882	442.742	
3231	Usluge telefona	2.400		16.071			80.234	98.705	
3232	Usluge tek. i inv. održ.						59.649	59.649	
3233	Usl.promid.i inf.						2.475	2.475	
3234	Komunalne usluge			9.369			36.870	46.239	
3235	Najamnine i zakupnine							0	
3237	Intelektualne usluge			7.231			22.734	29.965	
3238	Računalne usluge				5.695	52.594	50.228	108.517	
3239	Ostale usluge(grafičke)			12.500	5.000		79.692	97.192	
329	Ostali rashodi poslovanja	0	600	15.171	2.724	13.042	172.380	203.917	
3291	Nakn.članov.UV			7.579			23.567	31.146	
3292	Premije osiguranja			7.592		13.042	107.892	128.526	
3293	Reprezentacija		600		2.724		23.644	26.968	
3295	pristojbe i naknade						11.638	11.638	
3294	Članarine						2.950	2.950	
3299	Ostali rashodi						2.689	2.689	
343	Ostali financijski rashodi	0	1.207				9.683	10.890	
3431	Usluge platnog prometa		1.207				9.683	10.890	
381	Tekuće donacije						488	488	
3811	Tekuće donacije						488	488	
42	Postrojenje i oprema	350.352	0	196.985	660.000	0	286.346	1.493.683	
4221	Uredska oprema	20.000					39.820	59.820	
4222	Komunikacijska oprema							0	

4223	Oprema za održ. prostorija							0	
4241	Knjižnična građa	330.352		196.985	660.000		246.526	1.433.863	
	UKUPNO RASHODI	438.067	31.050	4.855.399	798.993	102.094	1.295.783	7.521.386	
	UKUPNI PRIHODI	444.667	130.050	4.855.399	828.993	102.094	1.301.338	7.662.541	
	Ostatak	6.600	99.000	0	30.000	0	5.555	141.155	
Zadar, 12. veljače 2014.		GRADSKA KNJIŽNICA ZADAR							